

Tyresö kommun  
barn-utb@tyreso.se  
utvecklingsforvaltningen@tyreso.se

Förvaltningschef Anita Brynje  
anita.brynje@tyreso.se

Förvaltningschef Britt-Marie Lundberg Björk  
britt-marie.lundberg-bjork@tyreso.se

## Beslut

---

efter tillsyn av Tyresö kommun

## Tillsyn av Tyresö kommun

Skolinspektionen har under våren 2014 genomfört regelbunden tillsyn i Tyresö kommun. Samtliga kommunala skolor och verksamheter har granskats och i de fall det bedömts föreligga brister har huvudmannen förelagts att åtgärda dessa. Föreliggande beslut avser brister på områden där Tyresö kommun måste ta ett övergripande och samordnande ansvar för att säkerställa att författningarnas krav uppfylls i alla verksamheter. De brister som redovisats i tidigare fattade skolbeslut upprepas inte i detta beslut.

### Fakta om kommunen

Tyresö kommun är belägen i Stockholms län, sydöst om Stockholms kommun. Folkmängden i Tyresö kommun uppgick enligt Statistiska Centralbyrån (SCB) år 2012 till cirka 43 800 invånare. Sett över en tioårsperiod har befolkningen ökat med cirka 3 000 invånare. Det finns enligt kommunens hemsida cirka 1 000 småföretag och kommunen är den största arbetsgivaren. En stor del av kommunens vuxna befolkning – drygt 15 000 personer – pendlar till andra kommuner för att arbeta.

Utbildningsverksamheten leds av en barn- och utbildningsnämnd som ansvarar för förskola, grundskola, grundsärskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet och en gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd som ansvarar för gymnasieskola och vuxenutbildning. På tjänstemannanivå leds verksamheterna av två förvaltningschefer. Rektorerna ingår i förvaltningschefernas ledningsgrupper. Underställd förvaltningschefen för barn- och utbildningsförvaltningen finns även en verksamhetschef med ansvar för en central elevhälsa. Denna omfattar bland annat skolsköterskor, skolläkare och skolpsykolog.

Förskolorna leds av åtta förskolechefer.

Grundskolan är organiserad i 13 grundskoleenheter under ledning av 9 rektorer. I de fall skolenheterna omfattar fritidshem är rektor även ansvarig för denna verksamhet.

Grundsärskolan är organiserad under två grundskolerektorer och inryms i Stimmets skola och Nyboda skola.

Gymnasieutbildningen i Tyresö kommun bedrivs vid en skolenhet, Tyresö Gymnasium, som leds av en rektor. Gymnasiesärskolan är organiserad inom Tyresö Gymnasium. Inom gymnasieskolan ges utbildning på bygg- och anläggningsprogrammet, el- och energiprogrammet, fordons- och transportprogrammet, ekonomiprogrammet, hantverksprogrammet inriktning frisör, hotell-

och turismprogrammet, naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet samt teknikprogrammet. Alla introduktionsprogram förutom programinriktat individuellt val erbjuds. Inom gymnasiesärskolan erbjuds utbildning inom programmet för hälsa, vård och omsorg och programmet för fastighet, anläggning och byggnation. Även det individuella programmet erbjuds.

Vuxenutbildningen leds av en rektor och omfattar kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare.

Kommunen har fyra särskilda undervisningsgrupper i grundskolan; två för elever med autismliknande tillstånd och en för elever med tal- och språkstörning. Kommunen har ytterligare en centralt placerad särskild undervisningsgrupp, "*Återvändarskolan*", avsedd för elever med långvarig frånvaro i grundskolan.

I Tyresö kommun finns tre fristående grundskolor varav två har inspekterats i samband med tillsynen av Tyresö kommun. Den tredje skolan kommer att inspekteras inom ramen för Skolinspektionens samlade tillsyn av denna huvudmans skolor under hösten 2014.

Kommunen genomför tillsyn av fristående förskolor via en central enhet som benämns "*Medborgarfokus*".

Skolverkets statistik för Tyresö kommun år 2013 visar att 84 procent av samtliga barn i åldern 1 till 5 år är placerade i förskolan och att andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning i kommunal regi är 43 procent vilket kan jämföras med 53 procent för samtliga kommuner. Av samma statistik framgår att det i genomsnitt finns 18 (17) barn per avdelning och att det finns 5,2 (5,4) barn per årsarbetare i kommunal regi. Genomsnittssiffror för riket anges inom parentes. Både på enhets- och huvudmannanivå saknas det sammanställningar av resultat för förskolan och analys av måluppfyllelsen.

Skolverkets statistik för Tyresö kommun år 2013 visar att 86 procent av samtliga elever i åldern 6 till 9 år, och 23 procent av samtliga elever i åldern 10 till 12 år är inskrivna i fritidshemmet. Av samma statistik framgår att det finns i genomsnitt 51,9 (40,2) elever inskrivna per avdelning i kommunal regi och antal elever per anställd i kommunal regi är 11,8 (12,8) stycken. Genomsnittssiffror för riket anges inom parentes. Av den personal som arbetar på fritidshemmen har knappt var tredje person en pedagogisk högskoleutbildning. Både på enhets- och huvudmannanivå saknas det sammanställningar av resultat för fritidshemmet och analys av måluppfyllelsen.

## Kunskapsresultat

Skolinspektionen har i separata beslut beskrivit måluppfyllelsen inom den kommunala förskolan, fritidshemmet samt kunskapsresultaten för vuxenutbildningen. Skolinspektionen har även i separata beslut redovisat kunskapsresultaten i varje grundskola och i gymnasieskolan. Redovisningen av kunskapsresultaten nedan avser resultaten på en kommunövergripande nivå för Tyresö kommuns skolor.

## Grundskola

### *Årskurs 3*

Skolverkets statistik för år 2013 visar att 75 procent av kommunens elever i årskurs 3 når kravnivån på samtliga delprov i de nationella ämnesproven i matematik och att motsvarande siffra för ämnet svenska är 82 procent. Andelen elever som når kravnivån i de ämnen där nationella ämnesprov görs varierar dock mellan kommunens skolor. Av Skolverkets statistik för år 2013 framgår att, beroende på vilken skola eleverna går i, varierar resultaten mellan 26 och 100 procent vad gäller andelen elever som når kravnivåerna i ämnet matematik och motsvarande siffror för ämnet svenska är mellan 69 och 100 procent. Av kommunens egen sammanställning över måluppfyllelsen per delprov på kommunnivå år 2013 framgår att det delprov som hade lägst måluppfyllelse var skriftliga räknemetoder i ämnet matematik där andelen elever som nådde kravnivån var drygt 83 procent. Utöver resultaten på de nationella ämnesproven i matematik och svenska redovisar kommunen ingen sammanställning för elevernas måluppfyllelse i årskurs 3.

### *Årskurs 6*

Skolverkets statistik för år 2013 gällande betyg per ämne i årskurs 6 visar att flickor når bättre resultat än pojkar i samtliga ämnen. Störst är skillnaden i ämnena bild, slöjd och svenska. Kommunen redovisar ingen resultatsammanställning för 2013 där de olika skolenheternas resultat framgår.

### *Årskurs 9*

Skolverkets statistik för år 2013 visar att det genomsnittliga meritvärdet för kommunen i årskurs 9 är 210 poäng och att det skiljer drygt 40 poäng mellan det högsta meritvärdet, 228 (Kumla skola) och det lägsta meritvärdet, 186 (Nyboda skola). Sett över en tioårsperiod har det genomsnittliga meritvärdet i kommunen varierat mellan 202 och 218 poäng. Den genomsnittliga skillnaden mellan flickors och pojkars meritvärde är år 2013 drygt 25 poäng till flickornas fördel. Skillnaden mellan flickors och pojkars meritvärde varierar mellan 4 och 49 poäng beroende på skola. Elever med utländsk bakgrund som även är födda utomlands, har samma år 67 poäng lägre genomsnittligt meritvärde jämfört

med elever med svensk bakgrund. En jämförelse mellan elever på urval av föräldrarnas utbildningsnivå visar på en skillnad på 88 poäng i genomsnittligt meritvärde mellan elever som har föräldrar med förgymnasial utbildning och elever som har föräldrar med eftergymnasial utbildning. Andelen elever som nått de kunskapskrav som minst ska uppnås i alla ämnen har under en femårsperiod varierat mellan 73 och 80 procent och har de senaste tre åren haft en fallande trend. Genomsnittssiffran för riket var 77 procent år 2013.

### **Gymnasieskola**

Av Skolverkets statistik framgår att 86 procent av de elever i Tyresö gymnasium som fick slutbetyg år 2013 når grundläggande behörighet till högskola. Den genomsnittliga betygspoängen för dessa elever är 13,2 poäng. Sett över tid är resultaten, förutom under något enstaka år, i stort sett oförändrade. År 2013 når 75 procent av eleverna slutbetyg från gymnasieskolan inom fyra år vilket är ett bättre resultat än föregående år. Av Skolverkets statistik för år 2013 framgår att på bygg- och anläggningsprogrammet på Tyresö Gymnasium når sex av tio elever lägst betyget Godkänt i kursen Idrott och hälsa A och tre av fyra elever når lägst betyget Godkänt i kursen Samhällskunskap A på samma program. Övriga program har en betydligt högre måluppfyllelse i dessa två kurser.

### **Vuxenutbildning**

Av Skolverkets statistik för år 2012 framgår att 67 procent av eleverna i grundläggande vuxenutbildning slutför sin kurs och att motsvarande siffra för elever i gymnasial vuxenutbildning är 71 procent. Enligt samma statistik når 71 procent av eleverna i utbildning i svenska för invandrare godkända resultat.

### **Grundsärskola, gymnasiesärskola samt särskild utbildning för vuxna**

Nationell statistik och sammanställningar på kommunnivå för dessa skolformer saknas men vad gäller grundsärskolans resultat uppger Tyresö kommun att nästintill alla elever nådde kunskapskraven i samtliga ämnen respektive ämnesområden år 2013. Även i gymnasiesärskolan och i särskild utbildning för vuxna når flertalet elever sina mål i de individuella studieplanerna, enligt de intervjuade rektorerna.

**Tabell 1: Antal barn/elever per verksamhetsform**

| Verksamhetsform                            | Antal barn/elever |
|--------------------------------------------|-------------------|
| Förskola                                   | 1626              |
| Pedagogisk omsorg för barn i åldern 1-5 år | 5                 |
| Fritidshem                                 | 2685              |
| Förskoleklass                              | 594               |
| Grundskola                                 | 4792              |
| Grundsärskola                              | 43                |
| Gymnasieskola                              | 639               |
| Gymnasiesärskola                           | 38                |
| Kommunal vuxenutbildning                   | 1073              |
| Särskild utbildning för vuxna              | 1                 |
| Utbildning i svenska för invandrare        | 262               |

Källa: Tyresö kommun i april 2014

## Helhetsbedömning

---

Kommunens förskolor, fritidshem och skolor bedriver på många sätt en verksamhet som uppfyller de krav som ställs i skolförfattningarna och läroplanerna. Det finns dock områden som kommunen behöver utveckla och förbättra.

Vid Skolverkets tillsyn år 2007 konstaterades ett antal brister och förbättringsområden för utbildningsverksamheten i Tyresö kommun, bland annat angående det systematiska kvalitetsarbetet, däribland uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat. Skolinspektionen kan vid denna tillsyn konstatera att Tyresö kommun inom flera områden vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med bristerna. Men kommunen behöver intensifiera sitt arbete med att följa upp och analysera elevernas måluppfyllelse i de olika skolenheterna för att säkerställa en likvärdig utbildning där fler elever når målen för utbildningen. En viktig förutsättning för att kunna erbjuda en väl fungerande utbildningsverksamhet är ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete både på enhetsnivå och på huvudmannanivå.

De uppföljningar av elevernas resultat som görs i grundskolan fokuserar främst på nationella ämnesprov, vissa betygsresultat och resultaten på kommunövergripande enkätundersökningar om elevers och vårdnadshavares uppfattning om verksamheten. Skolinspektionen vill poängtera att det är viktigt att bedömningen av verksamheternas kvalitet görs i förhållande till de nationella målen för utbildningarna som finns bland annat i skollagen, läroplanerna, kursplaner och ämnesplaner. Bedömningen av verksamhetens kvalitet ska göras av elever och personal på varje enhet. Att huvudsakligen utgå från elevers och vårdnadshavares upplevda nöjdhet utgör inte ett tillräckligt underlag för uppföljningsarbetet och är inte det som i första hand ska forma utbildningens utveckling. Systematiska analyser av undervisningen eller analyser av andra faktorer som kan tänkas påverka måluppfyllelsen och resultaten görs i begränsad omfattning och i varierande grad beroende på grundskoleenhet. Analysen av elevernas kunskapsresultat behöver också fördjupas och tydligare utgå från resultaten för olika elevgrupper. Tyresö kommun behöver också utveckla den övergripande dokumentation som beskriver de resultat i förhållande till nationella mål som verksamheterna genererar och de åtgärder som kommunen avser att vidta utifrån dessa resultat. Det blir, enligt Skolinspektionen, svårt för huvudmannen att följa upp och kontinuerligt utvärdera effekterna av genomförda insatser om dessa inte är tydligt dokumenterade.

Av Skolinspektionens beslut för förskola och fritidshem i Tyresö kommun framgår att det finns brister i hur dessa verksamheter planeras, följs upp och utvärderas. Både på enhets- och huvudmannanivå saknas det sammanställningar av resultat för såväl förskolorna som för fritidshemmen och analys av måluppfyllelsen i verksamheterna.

Kunskapsresultaten i kommunens grundskolor ligger ungefär i nivå med riket såväl när det gäller andelen elever som nått målen i samtliga ämnen som när det gäller genomsnittligt meritvärde. Resultatbilden för årskurs 9 på kommunnivå varierar något från år till år. Det finns enstaka skolenheter i kommunen där mer än 40 procent av eleverna inte har nått kunskapskraven i samtliga ämnen. Skolinspektionen konstaterar att kvalitetsarbetet vid flera grundskoleenheter och på huvudmannanivå måste förbättras för att ytterst kunna bidra till att fler elever når målen för utbildningen. Ett systematiskt kvalitetsarbete kräver en dialog mellan alla ansvarsnivåer, från elever och personal via förvaltningsledningen till den politiska nivån.

Skolinspektionen har i tillsynen konstaterat flera starka sidor i kommunens skolverksamheter, bland annat väl utrustade skolbibliotek och en stabil och engagerad lärarkår.

Den centrala elevhälsan har en tydlig organisation och verksamhet. Kommunens arbete för att få elever som har suttit hemma länge att återvända till grundskolan bedöms fungera väl. Ansvariga politiker och tjänstemän har god kännedom om vuxenutbildningen och Tyresö gymnasiums verksamheter.

## Skolinspektionens ingripande

---

### Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tyresö kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den **1 september 2014** redovisas för Skolinspektionen.

### Trygghet och studiero

#### Bedömning

Tyresö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att det finns rutiner för att kontinuerligt ta emot anmälningar om kränkande behandling från förskolechefer och rektorer.

#### Motivering

Av skollagen framgår att en förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäliga kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Ett förfarande med anmälningar till huvudmannen månadsvis eller ännu mer sällan innebär att det dröjer alltför lång tid innan huvudmannen får information och kan agera. Rektors och förskolechefens anmälningsskyldighet är direkt kopplad till huvudmannens skyldighet att skyndsamt utreda omständigheterna och därför behöver också anmälan till huvudmannen ske skyndsamt. Huvudmannen har det yttersta ansvaret för att det bedrivs ett arbete mot kränkningar i verksamheterna och kan, om man har ändamålsenliga och effektiva system för uppföljning av arbetet, uppmärksamma och rikta resurser till verksamheter där det finns problem.

Tillsynen har visat att anmälan till huvudmannen inte görs skyndsamt. Rektorer och förskolechefer uppger att de rapporterar kränkningar till huvudmannen via förvaltningscheferna. Förvaltningscheferna uppger att de två gånger om året rapporterar kränkningarna vidare till representanterna i respektive nämnd. Skolinspektionens bedömning är att det med ett sådant tidsintervall finns risker för att huvudmannen får informationen för sent för att kunna vidta lämpliga åtgärder. Tyresö kommun uppger i samband med faktagranskning av detta beslut att rutinerna för anmälan om kränkande behandling kommer att förtyd-

ligas och att anmälningar framöver kommer att behandlas vid alla barn- och utbildningsnämndens sammanträden.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i Tyresö kommuns rutiner för att ta emot anmälningar om kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tyresö kommun föreläggs att åtgärda bristen.

**Författning**

6 kap. 10 § skollagen

**Uppföljning och utveckling av utbildningen****Bedömning**

Tyresö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Uppföljning och utveckling av utbildningen.

- Se till att det inom barn- och utbildningsnämndens ansvarsområde bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Se till att det för samtliga verksamheter finns dokumentation som ger en samlad bild av utbildningens kvalitet på huvudmannanivå.

**Motivering**

Av skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet ska vara dokumenterat.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete (SKOLFS 2012:98) bör huvudmannen se till att styrning, ledning, organisation och uppföljningssystem stödjer kvalitetsarbetet på såväl huvudmannanivå som på enhetsnivå. Varje huvudman bör se till att det finns dokumentation för alla skolorformer som är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på huvudmannanivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser.

Tillsynen visar att Tyresö kommun inte följer upp sin verksamhet på kommunövergripande nivå i tillräcklig utsträckning. Grunden för hur Tyresö kommuns kvalitetsarbete bedrivs är de enhetsplaner och verksamhetsberättelser som varje skolenhet skriver. Utöver dessa har politikerna i barn- och utbildningsnämnden olika sätt att följa upp verksamheterna, bland annat bjuds ofta en rektor in till nämndmöten för att redogöra för vissa frågeställningar som nämnden behöver mer kunskap om. Barn- och utbildningsnämndens ordförande har också besökt många verksamheter. Den uppföljning som genom-

förs är dock starkt kopplad till de nämndmål som har satts upp i ett tidigare skede. Ett exempel på ett sådant mål är att föräldrainflytandet i grundsärskolan ska öka och att 95 procent av vårdnadshavarna ska vara nöjda med verksamheten i sitt barns skola. Dokumenterade sammanställningar över kunskapsresultaten i grundsärskolan saknas. Enligt intervjuade politiker i barn- och utbildningsnämnden saknar man kännedom om vilka kunskapsresultat som uppnås i grundsärskolan, men uppger att det har påbörjats ett arbete för att följa upp grundsärskolans kunskapsresultat på ett bättre sätt.

Resultaten i grundskolan följs upp avseende resultaten på nationella prov, vissa betygsresultat och genom enkätundersökningar till elever och vårdnadshavare. För grundskolan finns ett kommunövergripande mål uppsatt att minst 90 procent av eleverna i årskurs 3 ska uppnå målen på de nationella ämnesproven i matematik och svenska. För årskurs 9 är det enda kommunala målet att minst 92 procent av eleverna ska vara behöriga till ett nationellt gymnasieprogram. Dessa mål följs upp av barn- och ungdomsnämnden genom att rektorerna, för barn- och utbildningsnämnden, får redogöra för kunskapsresultaten i förhållande till nämndmålen. För årskurs 6 finns inga mål uppsatta och kunskapsresultaten i denna årskurs följs heller inte upp på kommunövergripande nivå. På skolenhetsnivå har tillsynen visat att det på flera skolenheter endast är de kommungemensamma målen som följs upp och att exempelvis övriga kunskapsresultat som eleverna uppnår varken sammanställs eller analyseras i någon större utsträckning. Vid kommunens faktagranskning av detta beslut framhålls dock att sammanställning av meritvärdet och sammanställning av insatta åtgärder för de elever som inte når målen görs terminsvis på skolenhetsnivå och redovisas i barn- och utbildningsnämnden.

Tillsynen av Tyresö kommun visar att gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden tar ansvar för att följa upp elevernas kunskapsutveckling inom de verksamheter som nämnden ansvarar för.

Enligt de allmänna råden om systematiskt kvalitetsarbete bör huvudmannen med utgångspunkt i uppföljningen analysera vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen för den samlade verksamheten. Utifrån analysen bör huvudmannen identifiera utvecklingsområden och prioriterade insatser för att de nationella målen i läroplaner och skolförfattningar ska uppfyllas. Tillsynen visar att de uppföljningar som görs inte analyseras i tillräcklig utsträckning. Rektorerna får i slutet av läsåret redogöra för barn- och utbildningsnämnden för vilka resultat som har uppnåtts i förhållande till de nämndmål som handlar om elevernas kunskapsresultat och vilka åtgärder som har satts in för elever i behov av särskilt stöd. Förvaltningschefen bekräftar att nämndmålen följs upp men att det för övriga kunskapsresultat är varje skolen-

het och varje rektor som ansvarar för att resultaten analyseras och att åtgärder sätts in i syfte att höja resultaten. Som stöd till skolorna anger förvaltningschefen bland annat att man efter att ha identifierat svaga resultat i ämnena matematik och svenska som andraspråk på kommunnivå har satsat mycket på kompetensutveckling via bland annat matematiklyftet och ett språkutvecklande arbetssätt. Skolinspektionen har i sin tillsyn av skolenheterna konstaterat att en analys av resultaten på de olika skolorna görs i olika omfattning och med olika kvalitet och att dokumentation av det analysarbete som görs ofta saknas.

Nationell statistik visar att det finns skillnader mellan olika elevgruppers resultat, exempelvis tydliga skillnader mellan elevers resultat i olika skolor och skillnader i resultat mellan pojkar och flickor. Nationell statistik för årskurs 9 visar också att elever vars föräldrar har en förgymnasial utbildning når sämre resultat jämfört med elever vars föräldrar har en högre utbildningsnivå. I intervju framkommer att ansvariga politiker i barn- och utbildningsnämnden är medvetna om att det finns skillnader mellan skolorna men detta har inte närmare analyserats och det inte är helt tydligt för politikerna vad skillnaderna beror på. Politikerna uppger att de nyligen har uppmärksammat de stora skillnaderna i kunskapsresultat mellan pojkar och flickor och har gett förvaltningen i uppdrag att utreda detta. Även organisationen av studiehandledning på modersmålet har setts över i syfte att förbättra elevernas resultat. Politikerna uppger att de mot bakgrund av den enkät som rektorerna besvarar till barn- och utbildningsnämnden har utgått från att varje rektor bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete med analyser av den egna verksamheten. Representanter för barn- och utbildningsförvaltningen bekräftar att det delvis saknas systematik i det som skolorna ska redovisa till huvudmannen, exempelvis i form av resultatanalyser i enhetsplanen. Samma personer uppger även att ett arbete pågår med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet, exempelvis genom att ta fram nya mallar för enhetsplaner och verksamhetsberättelser med tydligare fokus på nationella mål, exempelvis de i läroplanen.

Grunden för hur Tyresö kommuns övergripande kvalitetsarbete bedrivs är de enhetsplaner och verksamhetsberättelser som varje skolenhet tar fram. Utifrån dessa skrivs sedan nämndplaner och verksamhetsberättelser för respektive nämnd och en kommunplan. Av intervjuer med ansvariga politiker i barn- och utbildningsnämnden framgår att man har diskuterat enhetsplanerna och hur de fungerar eftersom de har visat sig variera i kvalitet mellan olika grundskoleenheter. Enligt politikerna behöver dessa planer följas upp bättre och mallen behöver utvecklas så att alla rektorer redovisar samma områden. Flertalet grundskolors enhetsplaner har i tillsynen bedömts utgöra en alltför bristfällig dokumentation av kvalitetsarbetet på enhetsnivå. Rektorerna uppger också i intervju att de inte får någon återkoppling på innehållet i enhetsplanerna från varken

förvaltning eller nämnd. I samband med faktagranskning av detta beslut uppges att man på förvaltningsnivå dock har sett en något högre kvalitet och en tydligare koppling till de nationella styrdokumenterna i skolornas enhetsplaner för år 2014.

Skolinspektionen konstaterar att kunskaps- och informationsflödet från verksamheten till förvaltningsledningen för barn- och utbildningsförvaltningen och till den politiska nivån liksom återkopplingen tillbaka ut i den dagliga verksamheten, inte fungerar tillfredsställande. Gemensamma processer når inte alltid ut, och goda exempel sprids inte alltid, vilket leder till att verksamheterna inte fullt ut arbetar mot gemensamma mål. Exempelvis har kommunen på central nivå år 2012 tagit fram en plan för hur studie- och yrkesvägledning ska ges i grundskolan men på flera skolenheter har Skolinspektionen kunnat konstatera att det helt har saknats kännedom om denna plan eller att planen inte har använts som ett instrument i det dagliga arbetet. Arbetet med planen har inte heller följts upp på central nivå. Skolinspektionen har även kunnat konstatera oklarheter i hur vissa skolors arbetsprocess kring elever i behov av särskilt stöd ser ut.

Tyresö kommun måste därför utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete så att det omfattar en tydlig och enhetlig uppföljning liksom analys av verksamheterna för att identifiera åtgärder i syfte att vidareutveckla utbildningen i kommunen. Detta gäller i synnerhet i grundskolan och grundsärskolan, men också för förskolan och fritidshemmet. Kvalitetsarbetet är också viktigt för att framgångsfaktorer ska identifieras och spridas i organisationen samt för att åtgärder ska kunna sättas in för att förbättra kunskapsresultaten. I detta arbete ingår också att kvalitetsarbetet dokumenteras på ett sätt som underlättar fortsatt uppföljning och analys av verksamheterna. Inom gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens område bedömer Skolinspektionen att det som helhet bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som dock behöver dokumenteras i större utsträckning.

Verksamheterna uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tyresö kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

**Författning**

4 kap. 3 och 5-7 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har enhetschef Anna Rydin och avdelningsjurist Ingrid Brännare deltagit.

**På Skolinspektionens vägnar**

Tommy Lagergren  
Avdelningschef

Lotta Hedén  
Undervisningsråd

**Bilaga:**

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Bilaga 2 Sammanställning av Skolinspektionens beslut

## Allmänt om tillsynen

---

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under knappt en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under 1-3 dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats [www.skolinspektionen.se](http://www.skolinspektionen.se) under fliken Inspektion.

## **Sammanställning av Skolinspektionens beslut fattade i samband med regelbunden tillsyn av Tyresö kommun**

---

### **Grundskolor:**

|                  |            |
|------------------|------------|
| Bergfotens skola | 2014-04-03 |
| Dalskolan        | 2014-02-26 |
| Fornuddens skola | 2014-02-03 |
| Fårdala skola    | 2014-02-20 |
| Hanvikens skola  | 2014-03-14 |
| Krusboda skola   | 2014-02-19 |
| Kumla skola      | 2014-02-26 |
| Njupkärrs skola  | 2014-03-27 |
| Nyboda skola     | 2014-02-26 |
| Sofiebergsskolan | 2014-02-17 |
| Stimmets skola   | 2014-02-17 |
| Strandskolan     | 2014-01-17 |
| Tyresö skola     | 2014-02-26 |

### **Gymnasieskolor:**

|                                   |            |
|-----------------------------------|------------|
| Tyresö Gymnasium                  | 2014-04-11 |
| Förskolan i Tyresö kommun         | 2014-04-15 |
| Fritidshemmen i Tyresö kommun     | 2014-04-15 |
| Vuxenutbildningen i Tyresö kommun | 2014-04-04 |